

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΗΛ. 2310-996699 | E-MAIL stamchr@theo.auth.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 29/04/2023

Κύριε αντιπρύτανη,
Κύριε πρόεδρε,
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Αγαπητές φοιτήτριες, αγαπητοί φοιτητές,
Φίλες και φίλοι,

Ο θρησκευτικός τουρισμός, με την ιδιαίτερη όμως σημασία του προσκυνηματικού τουρισμού, δεν αποτελεί μια καινοτομία της νεοτερικότητας. Ήδη στον εκατοστό εικοστό πρώτο (121) ψαλμό βλέπουμε τον ψαλμωδό να αναφωνεί, πως «Χάρηκε ολόψυχα όταν του είπανε: /Στον οίκο του Κυρίου θα πάμε./Ιερουσαλήμ, στις πύλες σου/τα βήματά μας σταματούν (««έστωτες ἡσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, Ιερουσαλήμ»).

Σε άμεση σχέση και προώθηση αυτής της βιβλικής προοπτικής, ο Steven Runciman σημειώνει, στην εξαιρετική μελέτη του, *Άγιοι Τόποι. Οι προσκυνητές του Χριστού*, πως: «Η επιθυμία να γίνει κανείς προσκυνητής είναι βαθιά ριζωμένη στην ανθρώπινη φύση. Να σταθούμε εκεί που εκείνοι που σεβόμαστε είχαν σταθεί, να δούμε τα μέρη όπου γεννήθηκαν και μόχθησαν και πέθαναν, μας δίνει ένα αίσθημα μυστικής επαφής μαζί τους και είναι πρακτική έκφραση του σεβασμού μας. Και αν οι μεγάλοι άνθρωποι του κόσμου έχουν τα ιερά τους στα οποία οι θαυμαστές τους έρχονται από μακριά, ακόμα πιο πολύ συρρέουν οι άνθρωποι με προθυμία στους τόπους όπου, όπως πιστεύουν, το θείο έχει αγιάσει τη γη».

Κυρίες και κύριοι,
Είναι σαφές, πως η Ορθοδοξία πέρα από εμπειρία πίστης και σχέσης προσωπικής, αποτελεί και στοιχείο της πολιτισμικής και πολιτιστικής ταυτότητας της Ελλάδας και βεβαίως της Θεσσαλονίκης. Συνεπώς θα

μπορούσαμε να πούμε ότι ο Θρησκευτικός-προσκυνηματικός τουρισμός είναι και πολιτιστικός τουρισμός, στην καρδιά του οποίου απλώνουν οι ρίζες της μνήμης που συνέχει τον άνθρωπο και την ιστορία.

Ο προσκυνητής είναι ένα πρόσωπο που φλέγεται από αγάπη ιερή. Επιδιώκει εναγώνια τη σχέση και χαρίζει την ύπαρξή του στην αναζήτησή της. Είναι το πρόσωπο που περιγράφουν άνθρωποι της τέχνης με αισθητήρια ασκημένα, όπως για παράδειγμα ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης, αλλά και ο εμπνευσμένος τραγουδοποιός Αλκίνοος Ιωαννίδης, ο οποίος μεταμορφώνοντας το εξαιρετικό κείμενο *Oι περιπέτειες ενός προσκυνητή* (1853), στον δίσκο του *O Προσκυνητής, Oι περιπέτειες ενός προσκυνητή*, σημειώνει τα εξής αποκαλυπτικά:

*Ta βοννά περνάω
και τις θάλασσες περνώ
Κάποιον αγαπάω
Δυο ευχές κρατάω
και δυο τάματα κρατώ
Περπατώ και πάω*

Με μια τέτοια συνείδηση και η σύγχρονη επιστήμη, ως άλλος προσκυνητής, με μια φλόγα που καίει συνήθειες και ανώφελες παραμονές, περπατάει και πάει. Για χάρη του ανθρώπου, για χάρη του πολιτισμού, για χάρη μιας ανανεωμένης σχέσης που στηρίζεται στην εμπειρία, αλλά και τη γνώση. Μια γνώση που το παρόν Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με τίτλο: «Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός Τουρισμός», διακονεί με επιστημοσύνη, συνέπεια και ακαδημαϊκή συνέπεια. Θα ήθελα από καρδιάς να συγχαρώ για τούτη την προσπάθεια τους συναδέλφους των δύο Τμημάτων που συνεργάζονται - του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, της Θεολογικής μας Σχολής και του Τμήματος Διοίκησης οργανισμών, Μάρκετινγκ και Τουρισμού της Σχολής Οικονομίας και Διοίκησης (Θεσσαλονίκης) του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας, που δείχνουν για μια ακόμα φορά το δρόμο της δημιουργίας και τη σημασία του διεπιστημονικού μαζί, για τον σύγχρονό μας πολιτισμό.